

Сеналад

3

2021

6+

ТЫШОЛІА БУТТ

ISSN-0235-1366

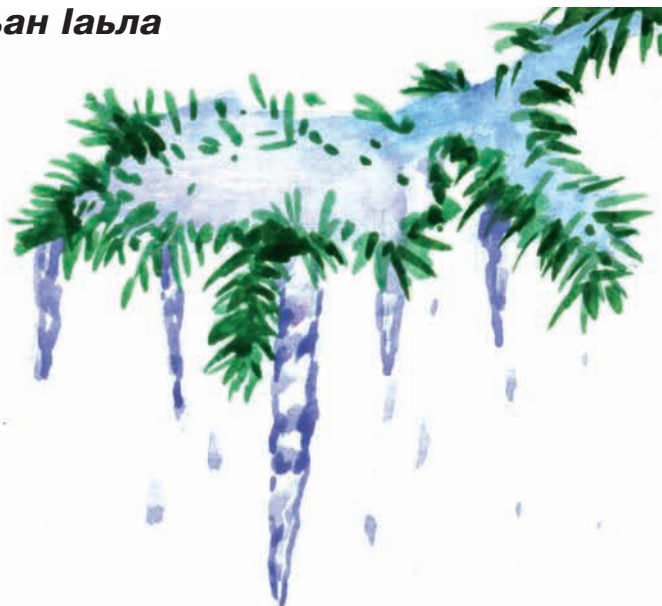
БІАЬСТИ

Болабеннаб баша
шовдан кертера ша.
Лаьттах йІовхал еннай.
БІаьсти йолаеннай.

ТКЪОВ

Сигале кхаьла,
тІаьда ткъов елх.
Ткъов тІакхелла
вагІа ТІой велх.

АРЧ

Тхийна арч хьекх атагІа.
Хьо чувола, АртагІа.
Шун тІа хьога хьежаш латт
кІедж яьккхача шурий кад.

ТАЬЛГ

Бийца баьннаб
Іан кІай фаьлг.
Іа де, дади,
сона таьлг!

Берий кхоллам

НАНА

Сийсара дайра сона хоза гІа,
ВІалла дицлургдоаца гІа:
Нана яйра сона гІанахъа.
Ший дІайхача, кІаьдача кулгашца
Со мархІаелла, хъестар цо.
Сона чІоагІа дукха еза хъо,
Са кІаьда нана!

*Беканаькъан Альбина,
ТІой-Юртарча 1-ча
ишколан дешархо*

*Муцолгнаькъан Раяна, Наьсарера
№9 йола ЮШ, 5 «б» кл.*

Горчханнаькъан СаІид, 7 шу

Доврбикнаькъан Фарида, 5 шу

Дзейтнаькъан Медина, 7 шу

КОАЗОЙ НУРДИНА 60 ШУ ДУЗАШ

Тха зІамига новкъостий, журнал дешараш!

Укх Тушолa бетта 16-ча дийнахъa 60 шу дуз, гІалгІай цІихеза Іилманхо, йоазонхо, суртанча Коазой Дауда Нурдин ваь. Дахача бІаьшерен 80-ча шерашка «СелаІад» арадувла доладелча денз, берашта йоазонаш деш, царна вай журнала оагІонаш тІа кепa етташ, хъавенав Коазой Нурдин. Цу хана денз, цо дукха стихаш, фаьлгаш, дувцараш яздаьд берашта. Царех дукха книжкaш хъахиннад. Уж да «Доккха дий вай дуне?», «Йилбазахийкхухъаргаш», «Цепу?», «Зоокарт», «Говза эп», «Садоалла хІамаш», кхыдараш. Цул совгІа, цо яздаь да тахан вай бераша ишколе

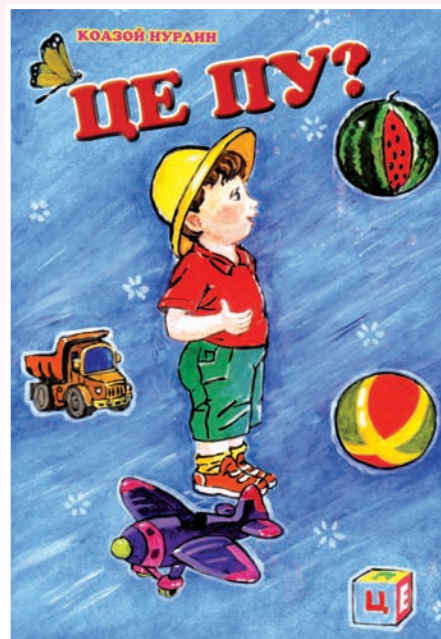
Іомадеш дола «ГІалгІай къаман истори» яха эрсий меттала арадаьнна 6-ча классе Іомаду книжка.

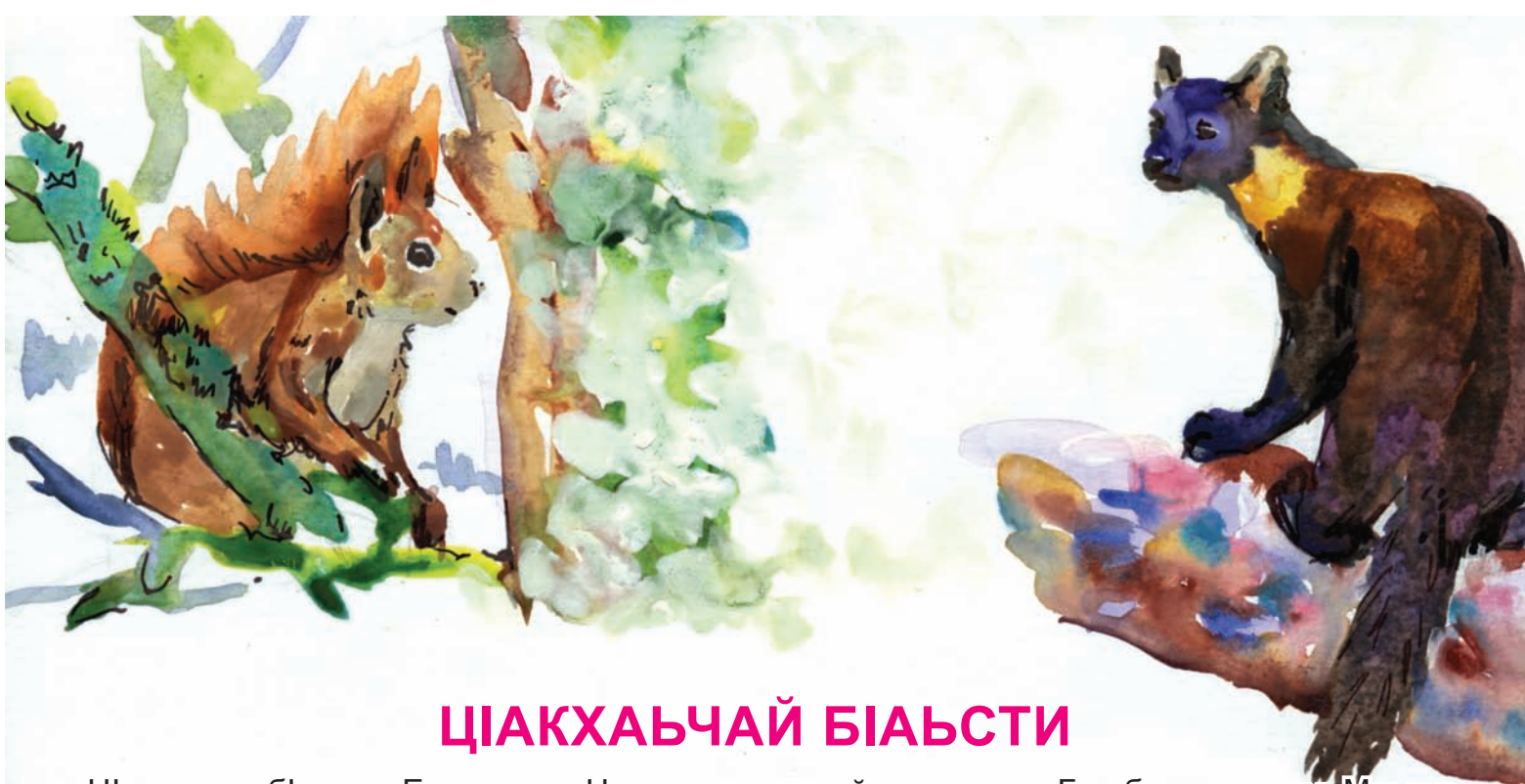
Доккхача даькъе цо язбаь ба «ГІалгІайчен истори» яха, вай Іилма-тохкама институто арахийца Іилман къахъегам а. Из а оаш доккха хилча бешаргба. Уж хъоахадаьраш доацаш а, дукха кхыдола книжкаш яздаь ва Коазой Нурдин. Вай республика хъаеча а, хъаяь яьнначул тІехъагІа дегІайоалаеча а, Іалаьмате дукха низ-хъинар дІаденна саг ва из. Вай республика столицах Магас аьнна цІи тиллар а из ва.

«СелаІада» редакце воккха хъаьша а, журнала автор а, дика новкъост а ва Нурдин. Цун ираз-аьттув а могошо-маьршо а хилар лов тхона! Лохе оаха ІотІадоаккх цун дувцар.

Нурдин 5 шу даьннача хана

ЦІАКХАЬЧАЙ БІАЬСТИ

Ціакхаьчар біаьсти. Елаш я из. Цун еларо лелхайир морхаш. Гучабаьлар малх. Маьлхо камаьрша ший діайха хьоасий кхайсар хьунагла.

Сомаяьлар хьу. Гіараш йолаелар. Лоа даша доладелар. Биткьача шан клалгіолла ада доладелар тоатолгаш. Мухилг ба, тьковронашта юкье гіар еш. Дукха тайп-тайпара оалхазараш да иллеш доахаш, е дийнахьа а е бийсан а са ца лоаш. Хіаране ше-ший бос а ба, ше-ший илли а да.

Ча, раьза йоацаш, арайоалаш латт ший кьора чура. Сомаяьккхай из хьунагла эттача гіаро. Меца я ча. Іанна хілама йияяц цо. Комараш лаха яхар из. Ший тіодашца лоа кегадеш, лайна клалха соахкара комараш лех цо: ецхамаш, ушалкомараш. Хьадж дика кхет чана. Цахцалаша гурахьа діадехка білараш корадоегла цунна. Ший ирача мларашца лаятта оахк чано, шийна до-вза цхьацца овлаш лохаш.

Ший кьорга чура арайоаглаш латт борцакх а. Біаргаш теледу цо. Хіанз а дикка сомаяьннаяц из. Сих цалуш, терка а теркаш, яхар шийна напегла лаха.

Хьун ве́долга тіа пхьагалаш гучаяьлар. Кіай кетаргаш lo а кхайса, тайша кетаргаш тіайийхай цар. Ве́долга тіагіолла діа-юха уд пхьагалаш. Гіадьяха я уж la діадодаш, біаьсти ціакхаьча́.

Біаьсти яьнна гідьяха, гаьний тьковронаш тіагіолла удаш, лел біларашдуаргаши цахцала-ши. Царна кіийленна хувшаш да соалоргаш.

Кастта деррига хьун халкъ сомадаргда, чоапилгаш а, кхыйола садоалла хіламаш а дийн-лургья.

Коазой Нурдина арадаьнна книжкаш

СОВГІАТАШ

ХьатладоагІа бархІлагІа март,
Бакъда мекъа йода ха.
Беррига сатем бовш са латт,
Ма хала да сатоха!

СовгІат кийчдаьд хІаранена:
Йишийна–машин, маркаш–нанна.
Нанена ийцача пхьегІашта юкъе
Чуделлад аз мерза «фуъ».

СовгІат лу аз, хоза хеташ,
ХІаьта тІехьагІа, гоа ца деш,
Юхаделча бакъахьа деций?
Ужаш-м сона дукхагІа эш!

Новразнаькъан Макка

ЛУРА ДОЖАР

Хаттараш деш
Майра, кура,
ДІачІоагІдел Іа,
Дожар лура.

Кердадоахаш
Бус а ден а:
Хьанна,? Сенна?
Хьанна? Сенна?

– Кочилг ийцай хьанна?
– Залинайна!

– ТІорми ийцаб хьанна?
– Фаризайна!

– Раьза я Фариза сенна?
– ТІормига!
– Раьза я Залина сенна?
– Кочилга!

Хьанна? Сенна?
Хьанна? Сенна?
Кердадаха
Бус а ден а!

МОЗЕИ ІАИ

Шийла Іа да
Ара латтар,
Хьахоз сона
Мозан гІаттар.

Хьеж со цунга,
Мосаш сайса:
– Шедоа мозий
Дада тхьайса.

Хьо хІана лел,
Царех къабста;
Лоа улле а,
Качмат даьста?

Мозо аьлар,
Белабенна:
– ДегІа тІара
Ба со тенна.

Шелал лов
Са дегІо атта.
Могаш ба со
Лаккха гІатта.

Кхакха кий я
Сона туллаш,
ЙІайха шарф я
Фоартах уллаш.

Сона-м йІайха
Йолаш, хийла
ТІера Іойоал
Дулха кийла...

Лела бахар
Моза ара,
Гаьн тІа баьлар
БочабІара.

Хьокхадир цо
Кулгаш тІаккха,
Шелал царна
Гаьнаяккха.

Ког Іотехар
Мозо майра,
Лоа дІадаьккхар,
ЦІендеш айра.

Цул тІехьагІа
ГІетта лийнна,
ХІама даа
Эттар шийна,

Дага болаш
Низилг Іоабе.
Из моза а
Дала тоабе.

ПХИЙТТЛАГІВОЛА ВОІ

ГІалгІай фавлг

МоцагІа дахаш хиннад вийтта воІ цхьа йоІи дола даи нанеи. Хи тІа яха йоагІаш, гІарбаша йодаяьй вийтта веший йиша.

Дукхача наха зенаш деш, лелаш хиннай из кхо корта бола гІарбаш. Из йихьалга хайнача вежараша аьннад даьга:

– Тхоай йиша мукъаяккха гІарбаш йолча долх тхо, – аьнна.

– Ма гІо, маьрша юхакхоачаргдац шо. Пхийттнех велхачул, цхьаннех велхаш Іергва со, – аьннад дас.

Даьга ла ца дувгІаш, баха вежарий юха-баьхкабац.

Шоаш цхьаь Іеш хиннад даи нанеи.

Вой-ваций ца ховш, пхийттлагІа воІ ваьв сесага. Ваь кхо дии кхо бийсеи даьлча, веталуш, ага эгаде ваьннав клаьнк. ВорхІ дии ворхІ бийсеи даьлча, кхы цо ага чу Іе ца тига, хьаваьккхав цар из ага чура. Ялх бутт баьлча, когаш вахав из, цхьа шу даьлча, шаьра мотт Іомабаьб цо. Дийтта шу даьлча, боккха хи озабийя лаьттагІара хьабоаккхаш, чІоагІа низ хиннаб цунга.

Цкьа айлаюкьера чувоагІаш, цун ханна-ра бола кхелета кагий нах хиннаб гІолгаш тІагІолла кьовсам баьнна боакхаш.

– Эхь хетаций шоана е гІолгаш бахьан укх новкьа гІар е? – аьнна, дІакхайда хьа-ийца шин кулга юкье хьокхаяь, дом баь Іояхийтай цо цар гІолгаш.

ГІолгех ловзаш баьхкачар аьннад:

– ХІаманна бехке доаца тхои тха гІолгаши йита а йите, гІарбаша йихьа хьай йишеи вийтта вошеи цІадоаладе Іа, хье ишта дика кьонах вале.

Ше чувахача, наьнага аьннад цо:

– Сога бакьдар аргдеце, хье тешача хІамах яйла хьо...

– Кхы дІахо ала эшац хьона. Хьо хатта гІертар пхийтта шу хьалха хиннад, – аьнна, дІадийцад нанас шоашта хиннар.

– Дийна а волаш, шоана духьалва чІоагІо ю аз, ваха пурам даь сона, – аьнна, даьгареи наьнагареи пурам даьккха, вахав из ший йишеи вежарийи лаха.

Водаш, водаш, хьалхарча тІода тІелгашта юкье кхера а баха уллача лома тІакхачав пхийттлагІвола воІ. Шортта дІатІаваха, цун когахара кхера хьа а баьккха, из дІаволавелча, цунна уллув а даьнна, доладеннад лом.

– Даъра, лом, хьо а во новкъост ма дац, – аьнна, лома букъах кулг а хъек-ха, зламига саг длаволавелча, лом лаьхад. «Хланз фу йоах-хьогI укхо?» – аьнна, ер юхахъежача, цунна дайнад, моцала лома влашагIкхийтта ши чоаж. «Фу юаергъяр-хьогI укхунна?» – аьнна из хьалхъежача, лоам тIара шийна ютIахъежаш латта акха газа яйнай цунна. Хьадаьккха Iадсаькх теа, из газа лоам тIара чу а яйта, хьадаьккха цун цхьа гIогI талса чу а делла, юхе-йиса газа ломага яийтай цо.

Ший лом уллув а долаш, водаш хиннав пхийттлагIвола воI. Ткъам а бийна ягIача аьрзена тIакхаьчав из. Цун ткъам бийхка а бийхка, талса чура хьадаьккха дулха гIогI цунна дIа а денна, из длаволавелча, цунца яхай аьрзи а. Болхаш, гIарбаш яхача гаргагIертаб уж. ГIарбаша кхо ча духьаль-ьяьнна акхарна. Мухь теахб ломо. Кхера-енна чарч яйдда ахка яхай.

Цул тIехьагIа, гIетта духьальъенан акхарна гIарбаша доазув лорадеш лела аьрзи. ТIакхийттай цунна акхар аьрзи. Летай ши аьрзи влашагI. Оззабаь цхьа ткъам хьа

а баьккха, ахка яхийтай зламигача сага гIарбаша аьрзи.

Баха, гIарбаш яхача ераш дIаайттача, духьальъяьнна акхарна кхо корта бола гIарбаш. Зламигача сага цхьа корта лаь-цача, шоллагIча керта ломи кхоалагIчоа аьрзии тIатоссаденнад цунна. Ший ши корта дIабаьккхача, дехар даьд гIарбаша:

– КхоалагIбола корта ма баккха са, Iа мел яхар дергда аз.

– Мичаб са вежарийи са йишеи? – хаьт-тад зламигача сага.

– Укхаза ба. Аз цIенна кIал доаллача цIагIа дIабийхкабар уж, – аьннад гIарбаша.

– Нанас яьр яла хьа, вале а веце а, са воша хила везаш ва-кх хьо, аьнна, ена тIакхийттай цунна йиша.

Хьовззабаь, гIарбаша кхоалагIбола корта хьа а баьккха:

– Мичаб вай вежарий? – аьннад зламигача сага.

ЦIенна IокIалбаьнна, шоай вийтта воша мукъа а ваьккха, ломи аьрзии дIа а дахий-та, цIабоагIаш хиннаб уж.

*Джамаладинов А. А. сурташ
(ДIахододар хургда
аргIанарча номер тIа).*

АЛА ДОАГІА

Ала доагІа,
Дувца лоагІа:
Лехачунна
КорадоагІа.

Вижа уллар
Юстара вус.
Цунна кара
Кхачац фос.

ХІама лохаш
Хуле саг,
Цун толамех
Адам хьог.

ДИКА АКРОМАТ

Ший ханнахьа Іовужаш,
Нанас яхар деш,
Ва из вайца лелаш,
БоккхагІчар сий деш.

ЦІагІа даим нанна
ГІо-новкъостал ду.
ЗІамагІчарга хьожаш,
ВоккхагІал а ду.

Школе дика деш цо,
Даим пхиаш йоах.
Наггахьа йиъ яьккхача,
Шийна бохам боах.

Ираз долаш ваха,
Дика Акромат.
Цу хьай новкъа ваккха
ЗІамига Азамат.

«СИЙГА» ТОЛАМАШ

2014-ча шера ардара бетта 19-ча дийнахъа дIаболабаъб ший кхоллама никъ «Сийг» яхача берий халхара ансамбло. Имагожнакъан Махъмада вIашагIъелла из берий тоаба йоккха яцар юхъанца: 6 йиIигахи 2 кIаьнкахи мара латтацар из. Цу хана денз, дика дегIаенача берий коллективо дуккхача яхъашка, концерташка, фестивалашка дакъа лаьцад вай республике а доазол арахъа а. Цунах лаьца дийцадар ши шу хьалха «СелаIада» оагIонаш тIа.

Укх тIехъарча хана, дунен тIа у дар бахъан долаш, шоай говзал дIагойта аьттув боацаш йисаяр цIихеза берий халхара тоаба. Ишта дале а, царна карагIдаьлар онлайн формата гIонца «Grand Fiesta» яхача Испане дIахьош хиннача фестивале-яхъе дакъа лаца. Гран-При яккхар вай бераша цига. Цхъаькха цхъан фестивале-яхъе дакъа лаьцар «Сийга» доакъашхочо Янднакъан Расула, «Аьрзи» цIи йола халхар даь. Из яр Дунен халкъашта юкъера «В ожидании чуда» яха фестиваль. Ерригача Россера 400 коллектив хилар цига, шоай говзал гойташ. Сольни номераш гойтар 80 доакъашхочо. Царна юкъера хьалхара моттиг хьожаяьр Янднакъан Расул ва, аьнна, хоам бера 2021-ча шера 1 январе.

Цул тIехъагIа цхъа кIира доаллаше, Москве онлайн форматага гIолла дIахьош хиннача «Сийлен миноташ» цIи йолча Дунен халкъашта юкъерча фестивале-яхъе дакъа лаьцар вай бераша. Россен массайолча миIингера 350 тоаба яр цига дакъа лоацаш. Цар

гойтар 700 номер. «Сийг» ансамбла йиIигий тоабанна, «Мехкарий халхар» дарах Гран-При елар. «Сийго» даьха толамаш-м дукха да, дийца а варгвоацаш. ХIаьта укх тIехъарча хана, вешта аьлча, январь бетта, «Толамий талгIен тIа» яхача искусствай Олимпиаде Гран-При а луш, хьалхара моттиг яккхар тоабо. Цул совгIа, каста Франце онлайн формате хургйолча «Bonjour Paris» яхача фестивале дакъа лаца лерхIаш ба «Сийга» доакъашхой. Аьттув балба шун, бераш!

ТIоаршхой Р.

МОТТ БЕЦЕ, КЪАМ А ДАЦ

Горчханнакъан Бадрудин

ДУРАЗ, ДУРРАЗА

Дураз яха дош дуккхача вай йоазонхой произведе-
нешка долаш да. Бакъда дошлоргаш тIа дац из. Тахан
цхьаккха а сага оалаш хаза а тарлац из, цхьа геттара
воккхача сага къамаълаца наггахьа нийс ца лой.

Дицденнад из дош, цунна тара маан долча кхыча
къаман дешаша дIадаьккхад из метта юкъера. ХIаьта
малагIа маан да цун? Фу яхилга да из?

Боккъалдар аьлча, «дураз» яхилга «товш, нийса до-
лаш, мегаш» яхилга да. «Хьона дураз дац из тайпа
хIама де» яхилга, «хьога товш дац из, Iа дича товргдац
из», яхилга да.

ХIаьта дурраза яхилга, глаьххьа, глаьхьа-нийсса яхил-
га да. «Дурраза Iуйран пхи сахьат даьлча» цхьанне
оале, из кхетаде доагIа «нийсса пхи сахьат даьлча, цхьа
минот тIехьа-хьалха а доацаш» яхаш санна.

Кицаш

Гаьнарча вешел,
юхера лоалахо тол.

Цхьан циско
ийс етт биаб.

ГІАЛГІАЙ СИЙДОЛА НАХ

Келигнаькъан Роза

МАЛСАГНАЬКЪАН ГІАЙТЕ ИНАЛКЪА

Малсагнаькъан Гайте Иналкъа ваьв 1888-ча шера Яндаре. Ялх шу даьн-нача хана, эрсий мотт Іомабе аьнна, Буро тІарча эрсий дезале дІавенна хин-нав кІаьнк. 1901-ча шера экзамен дІа а енна, деша эттав из Буро тІарча ре-альни училище. 1909-ча шера чакх а яьккхай цо из. Массадолча хІамах дика кхеташ вола Иналкъа деша эттав Петербургерча университета юридически факультете. ХІаьта 1911-ча шера цу шахьаре юртбоахама курсашка деша вахав зІамсаг. Дийша ваьлча, цхьан шера болх беш хиннав Иналкъа Воро-нежски губерне. Цул тІехьагІа, 1914-ча шера, тІем тІа а вахийта, Февральски революци ялІалца тІом беш хиннав из.

Революци яьлча, цІавенав Иналкъа. ЦІавеча, Наьсарен округа Кхачан ко-митета председатель волаш, кхьахийгад цо. Цу хана революционни болх кхайлагІа лелабечарех дІакхийттав Иналкъа. Уж хиннаб Албошнаькъан Юв-сап, Іоахаргнаькъан ГІапур, Заьзгнаькъан Идрис, Янднаькъан ЗаІам, кхыба-раш. 1918-ча шера ГІалгІай кхьаман Совете лаьттанца долча гІулакхий ко-миссаралла хержав из. Цунца цхьана большевикашца революционни болх лелабаьб цо ГІалгІай мехка, ГуржегІа, Селий мехка, ГІаьбартой мехка.

Орджоникидзе Г. К. Россен кхулбехьен чрезвычайни комиссаралла а хьожаваь, Кхилбаседа Кавказе Іовайтача денз, цунна гІо деш, даим цун-на юхе хиннав Иналкъа. 1919 шера, Деникин Буронна а гІалгІай юрташта а тІагІертача хана, ГІибухен-Малхбоалехьарча фронта оборона Совета кул-галде оттаваь хиннав из Орджоникидзес.

Цу чоалханеча замалахьа, 1919-ча шера февраль бетта, большевикий мугІарашта юкьевахав Иналкъа.

Хала ха хиннай из. Нагахьа мара ший дезал болча ваха аьттув балацар Иналкхий. Буро тІа хинна цар цІа кІайчар доагадаьдар. Цун да ГІайтии, нана Пахии, царца Іеш хинна Иналкхий фусам-нана Амнати, йоІ Фатимаи байдда кІалхарбаьнна хиннаб царех. КІайбараш Буро тІара лелхабаьчул тІехьагІа, Орджоникидзе амарца цІенош меттаоттадаь хиннад.

Вайцига Советий Іаьдал чоагІденначул тІехьагІа, 1920 шера денз, дукха тайп-тайпара балхаш леладаьд Иналкъас. 1924-ча шера 7-ча июле ГІалгІай автономни область хьаяьчул тІехьагІа, ГІалгІай областа ревкома предсе-датель хиннав Малсагнаькъан Иналкъа. Дукха болх баьб цо Заьзгнаькъан Идрисацеи кхычарцеи, Іаьдала органаш вІашагІйохкаш, доазонаш бел-галдоахаш, боахамаш и предприятия екхаш. Кхьаман гІулакха а советий Іаьдала гІулакха а дукха лаьтта саг хиннав Малсагнаькъан Иналкъа.

Цудухьа, вай СибрегІа Іодохийтача дийнахьа вагона чу дІачуваьлча, 36 сахьата меттагІ ца хьовш, йист ца хулаш, хІамах мотт ца тохаш, вувлавелча санна лаьттав Иналкъа, из болх сов новкъа хинна. Юха ший мехка цІакхача ираз хиннадац цун. Казахстане Джамбул яхача шахьаре кхелхав из 1956-ча шера. Цигача дІа а веллав, гІалгІай кхьаман сийдола воІ Малсагнаькъан Гайте Иналкъа.

КАМАША НАХ БОВЗ

Шоана-м, ер ка хуле, коа жлали де-зац, – оал наха, лийсар коа улла ка бларгабайча.

Наыха саг коа чувоаглаш хилча, карта юхе бижа улла ка, хьал а гетте, лаьрххлӀ цунга хьажа отт.

Цун йистхилар а волавалар а лерттла хуле, хлама алац Камаша цунга. Шорттига юха лобуж, ше иллача моттиге. Хлаьта чувена саг чоагла къамаьл деш, е коарча хламанна тлакховдаш хуле, лата кийча ба из, леха болалу.

– Даьллахый, хьайба дале а, укхун хьаькъал дац хьан аргда? – оал лийсай нанас. Во лела саг укхунна а вовз-кх.

Цхьаволча сагага, из шийна духхашха мара бларгавайнавеце а, шийна кулг хьокхийт Камаша, цо шийна хлама елча, карара из а длаюь.

Хлаьта цхьавар влалла юхе а ви-тац шийна. Кур оагабу, лата дагахьа тлехашка бода, духхьал тла а бийрзе.

Иштта оамал йолаш ба лийсай ка.

Хамхой Дауд

ОАПАН

Лийсаи Мусаи шолглараш ба, вешта аьлча, шола ваь ши воша ва.

Муса берашта цхьа хлама дувцаш вагла чуйнна. Хьатлавоагла Лийса.

– Муса, оапаш ма бувцалахь, – оал цо, – ла оапаш бувце, метта тла доккха ахкарг даргда хьона.

– Длавала хланз. Хьона сенах хов из, сона метта тла ахкарг даргдий?! – тлачовх цунна Муса. – Из бакъдаларе, хьона шиъ даьнна хургдар уж!

– Со-м вац оапаш бувцаш. Аз маца бийцаб хьона оапаш? – йоах Лийсас.

– Селхан, сона а хозаш, шозза-м бийцар, – йоах Мусас.

– Селхан сога нане хьааьннадацар.

– Фу хьааьннадацар хьога селхан нане?

– Оапаш бийцача метта тла доккха ахкарг тладоалилга. Кхы-м бувцаргбац, селхан бийцабале а. Со-м вац, бага ахкарг а даьнна лела йиш йолаш. Хлама мишта яа езаш ва со тлаккха?

Сулумбекова Р.

ФУ ХОВЛИ, ФУ ДОВЗАЛИ?

Эхь ца хеташ,
массарел хьалха цлагла
чудоалар фуд ?.

(цлагла)

Нил ца еллаш,
цлагла чуйоал из.

(Мальха злы)

Дукха кхертлой дада,
аха йиш йоаца,
доккха кха.

(цугалгэс сэдкьцц)

Пхо лакхе хилча,
йиза хул;
пхо лохе хилча,
яьсса хул.

(кцц)

Кроссворда дашхаргаш:

Пхорагла: 4. Бунчакхи. 5. Турилг. 6. Чайтоанг. 8. Пулинг.
9. Тууро. 10. Тати.

Урагла: 1. Ювдилг. 2. Гамсилг. 3. Вампал. 6. Чинглаз. 7. Наьрт.

Вагапов Б.

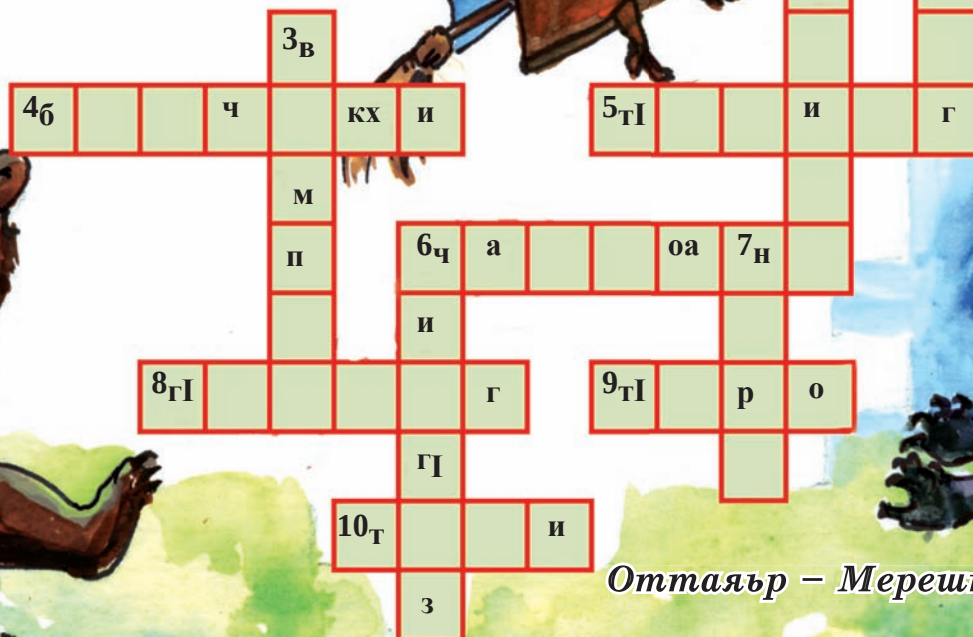
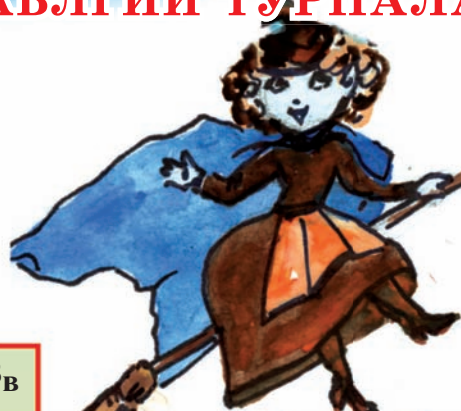
СИХАЛАЛАРГ

Тиркаца уллар
Чачхаре ши чхар,
Яьлар уж ши чхар
Тирко Юхьочара.

Цена свободная

КРОССВОРД «ФАЪЛГИЙ ТУРПАЛАШ»

Долаш долча алапашта эшараш
ЮтIа а детташ, Ючуязъе
вай цхьадолча фаългашка
болча турпалий а дийнача
хIамай а цIераш.

Оттаярь – Мерешкнаькъан С.

Кроссворда дашхаргаш 15-ча оаглон тIа да.

ДОШЛОРГ

Арч (я) – изморозь
Борцакх (я) – барсук
Вéдолг (я) – лесная полянка
Гибухе (я) – север
Дураз (белг.) – подходящий, подобающий
Дурраза (куцд.) – точно, ровно
Ецхам (я) – брусника
Соалор (да) – куница
Таьлг (да) – городки (игра)
Ткъов – 1. (я) дождь со снегом, изморозь (уст.)
2. (ба) одеяло из овчины
Тхийна (белг.) – колючий, лохматый
Ушалкомар (я) – клюква
Хьоаса (ба) – золотая нить
Цахцал (я) – бурундук
Чачхаре – с щербинками (о поверхности)
Чхар (я) – скальная глыба
ШолгIараш (ба) – близнецы

«СЕЛААД» (РАДУГА) № 3
Детский журнал
Учредитель — Правительство
Республики Ингушетия
Издается с сентября 1986 года
на ингушском языке.
Зарегистрирован Управлением
Федеральной службы
по надзору в сфере связи,
информационных технологий
и массовых коммуникаций по
Республике Ингушетия.
Регистрационный номер
ПИ № ТУ06-00029 от 19.09.2019 г.
Главный редактор **Б. Х. Горчханов.**
Зам. главного редактора **Р. С. Келигова.**
Старший редактор **С. А. Мерешков.**
Худ. редактор **А. Х. Даурбекова.**
Корректор **С. Я. Арчаков.**
Рисунки художника **Д. С. Гудантовой.**
Сдано в набор 20.03.21 г.
Подписано к печати 29.03.21 г.
Дата выхода в свет 30.03.21 г.
Формат 60x841/8.
Бумага офсетная.
Печать офсетная. Усл. п. л. 2.
Уч.-изд. л. 2,2.
Тираж 2150. Заказ 210261.
Адрес редакции и издателя:
386101, Республика Ингушетия,
г. Назрань, пр. И. Базоркина, 3а.
Электронный адрес: selaad.ri@mail.ru
Телефоны: гл. редактор – 22-70-97;
отделы и бухгалтерия – 22-70-96.
Отпечатано в АО «Изд-во «КЗ»,
г. Минводы, ул. 50 лет Октября, 67.